

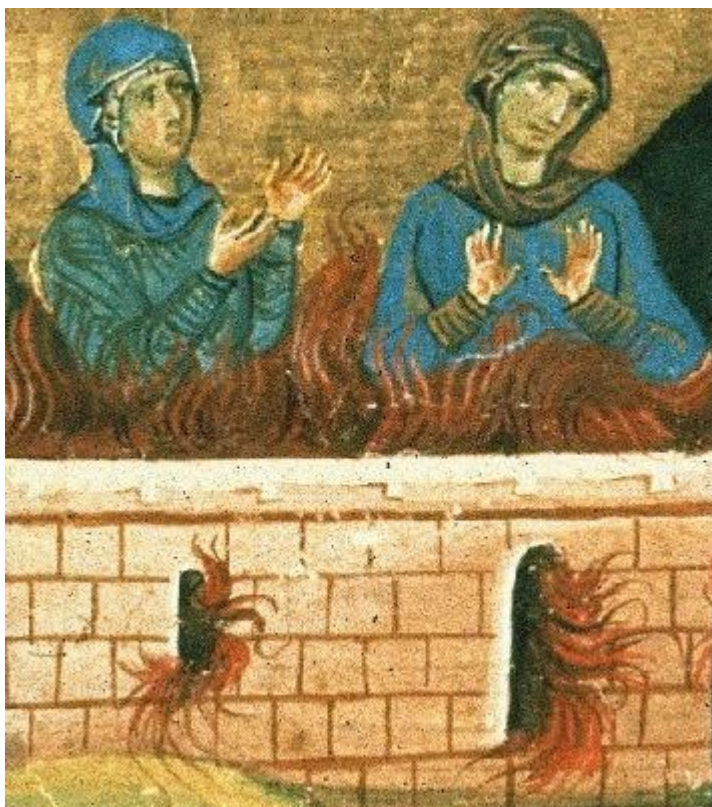
15.04.2014 г. / 18:34:51

Вяра

29.04 по еретическия, †16 април по църковния календар - Свети мъченици девици Агапия, Ирина и Хиония († ок.304). Св. мъченица Ирина

Страданието на светите мъченици Агапия, Хиония и Ирина

(† 304 г.)

Мъченичество на светите мъченици Агапия и Ирина. Фрагмент от миниатюра в стара ромейска минология

Когато император Диоклетиан бил в италианския град Аквилея, от Рим му доложили, че всички римски тъмници са препълнени с християни, които, макар и подлагани на най-различни изтезания, не се отричат от своя Христос. Учител на всички бил Хрисогон и те го слушали, като твърдо се

придържали към неговото учение. В отговор на това известие Диоклетиан заповядал да осъдят на смърт всички християни, освен Хрисогон, когото наредил да доведат при него за мъчения.

Когато водели светия Христов изповедник вързан от Рим в Аквилея при император Диоклетиан, света Анастасия Узорешителница го следвала като свой учител, отдалече.

След като пристигнал при Диоклетиан, Хрисогон бил предаден на жестоки мъки, понеже не се подчинил на царската заповед; след това го осъдили на смърт и обезглавили извън града в отдалечено пустинно място. Неговото свято тяло лежало на морския бряг, захвърлено да го ядат зверовете и птиците.

Недалеч от това място живеел един свещеник, на име Зоил, благочестив старец. В близост до него живеели три девойки, сестри по тяло и дух, Агапия, Хиония и Ирина. Този свещеник, като разбрал по Божие откровение къде се намира тялото на светия мъченик Хрисогон, го взел заедно с главата, и като го положил в дървен ковчег, го скрил в дома си. На тридесетия ден след това му се явил във видение свети Хрисогон и му казал:

- Знай, че до девет дена трите Христови девици, които живеят недалеч от тебе, ще бъдат хванати за мъчение. Затова кажи на Господнята рабиня Анастасия да се погрижи за тях, като ги подготви да понесат мъжествено подвига, преди да бъдат увенчани със страдалчески венец. И ти живеи с добрата надежда, че ще получиш плодове от твоите подвизи, защото скоро ще се освободиш от земните окови и с радост ще заминеш при Христа, за да се упокоиш заедно със светиите.

Същото откровение имала и света Анастасия. Подтиквана от Божествения Дух, тя дошла в дома на презвитера, когото

дотогава не познавала, и го запитала:

- Къде са девойките, за чиято мъченическа кончина ти беше открито във видението?

Като разбрала къде се намира жилището им, отишла там, поздравила ги с любов, останала при тях една нощ и провела с тях душеспасителен и изпълнен с божествена любов разговор, в който ги подтиква да мъжествено, до кръв, да не отстъпват от своя Жених - Христос. Като видяла в дома на свещеника мощите на светия Христов мъченик Хрисогон, своя любим учител, Анастасия дълго плакала над тях, като ги обливала със сълзи и се отдавала на молитвите на светеца. След това пак се върнала в град Акилея и продължила както обикновено да прислужва на Христовите затворници, заключени в тъмниците, като им помагала с имуществото си.

Наистина всичко станало така, както свети Хрисогон казал във видението на свещеника Зион: след десет дена този свят презвитер се представил при Господа, а трите свети деви Агапия, Хиония и Ирина били хванати от безбожниците и отведени при император Диоклетиан за мъчения.

Император Диоклетиан -
царувал от 284 до 305 гг.
Скулптурен портрет
съхраняван в
Истанбулския
археологически музей

Като ги видял, императорът запитал:

- Кое безумие ви научи да следвате жалката и скверна заблуда да унижавате нашия закон и да презирате, като нещо нечисто, боговете ни? Но като виждам, че сте от знатен род, млади и прекрасни, ви съжалявам и ви съветвам да пожелаете себе си. Отречете се от вашия Христос и принесете жертва на боговете и аз ще ви дам трима младежи от знатен род от моята свита, напълно достойни за красотата ви, за да имате славни мъже, с които и вие ще бъдете на почит.

На тази царска примамка отговорила най-голямата сестра Агапия:

- Царю, на тебе подобава да се грижиш за народните дела, за другоплеменниците, за войските, а ти говориш несправедливо, като унижаваш Живия Бог, Чиято помощ ти е твърде необходима и Чиято благост дълго те търпи; а ти Го хулиш.

Тогава Диоклетиан казал:

- Тази девойка е безумна. Доведете ми друга.

След това довели при него сестра ѝ, Хиония, която казала на царя следното:

- Моята сестра, царю, не е безумна. Напротив, разсъждава здраво и ти показва колко неправилни са твоите увещания да се поклоним на идолите.

Царят, не пожелал да слуша повече и тази сестра, заповядал да доведат по-близо до него третата сестра, Ирина, и казал:

- Тъй като твоите сестри са обезумели, ти, най-малката от тях, преклони глава пред боговете, та и сестрите ти, като видят от теб, да направят същото.

Но и тя отговорила твърдо:

- Нека прекланят глави пред идолите всички обезумели в безчестието си противници на Истинския Бог. Кое може да бъде по-суетно и по-безумно от това, да се покланяш на произведение на художник, направено от него за пари? Защото ти най-напред се пазариш с художника на каква цена и какъв идол да ти направи, прав или седнал, легнал или подскачащ, усмихнат или плачещ и от какъв материал да го направи - от дърво, от камък или от мед, или от нещо друго. И ако той го направи лошо, ти разваляш договора, ако го направи добре, даваш обещаната заплата. А после на този направен и купен ти се кланяш, като наричаш свой бог истукан, когото по-скоро подобава да наречеш купен роб, нежели бог.

В отговор на светите девойки Диоклетиан казал:

- На такива думи трябва да се отвърща с мъчения - и заповядал да ги хвърлят в тъмница.

В това време света Анастасия, която по обичая си обхождала затворените в тъмниците, дошла при тези свети девойки и ги утешавала с упованието на Божиата помощ и надеждата за славна победа и тържество над враговете.

След като минало известно време, на царя му се наложило да отпътува за Македония, за да уреди някои народни дела. След него отвели и всички християни от затворите в Аквилея, заедно с които били и трите свети девойки Агапия, Хиония и Ирина. Света Анастасия също тръгнала след тях. Когато пристигнали в Македония, царят заповядал на хегемона Дуклиций да подложи на разпит християните, за да ги

принуди да принесат идолски жертви; заповядал непокорните след най-различни мъчения да се предават на смърт. Тъй като не могат да се опишат страданията на множеството свети мъченици, по това време предавани на различни мъки, ще разкажем само за страдалческите подвизи на споменатите три девойки.

Когато тези Христови невести били изведени за мъчения пред хегемона Дуклиций, той веднага щом видял тяхната необикновена красота, пламнал от нечисто желание към тях. Заповядал да ги затворят под стража и наредил да им предадат чрез стражника, че ще получат свободата си и много дарове, ако се съгласят да изпълнят нечестивото желание на княза. Но светите девици предпочитали хиляди пъти да умрат, отколкото макар и веднъж да бъдат опорочени, така че хегемонът не можал нито с ласки, нито със заплахи, нито с подаръци, нито с мъчения да ги склони да се съгласят да изпълнят неговото нечестиво желание. Но като не бил в състояние да преодолее изгарящия го пламък на похотта, хегемонът замислил да отиде през нощта при тях в стаята, в която били затворени, за да ги опорочи.

Като настъпила нощта, светите девойки застанали на молитва, като пеели на Бога всенощно славословие и псалми. Хегемонът, който искал да влезе при тях, едва докоснал прага на стаята и изгубил ума си, не можел да продължи. Наблизо до помещението, в което се намирали трите сестри, имало готварница с много съдове - гърнета, котли, тигани, - очернени със сажди. Хегемонът не можал да влезе в стаята, където били трите девици, и подмамен от бесовете влязъл в готварницата, където целият се нацапал със сажди, като почернил лицето, ръцете и дрехи си и в този вид излязъл при слугите, които го чакали пред стаята със запалени светилници в ръце. Слугите, като го видели целия черен, страшен като негър, много се изплашили, захвърлили светилниците и побягнали. А той, като

недоумявал защо слугите му бягат от него, помислил, че му се подиграват, и силно се разгневил. В това време започнало да се разсъмва и хегемонът където и да отидел, всички се разбягвали при вида му - и слугите, и стражите, и воините се спасявали от него като от някое страшилище. Тогава хегемонът се отправил към царския дворец, с намерение да се оплаче на царя от войниците под негово командване, задето не му се подчиняват, и дори му се подиграват. Но едва приближил царското жилище, чул силен продължителен смях, който долетял оттам, при което някои хукнали да бягат изплашени, а други започнали да го бият, като го пъдели от вратите на царското жилище, тъй като никой не можел да предположи, че това е хегемонът Дуклиций, а всички мислели, че е някой побъркан. Само хегемонът още не можел да разбере, че целият е в сажди, тъй като очите му по дяволско действие се били помрачили. Струвало му се, че лицето му си е бяло, а ръцете и дрехите чисти. Но когато слугите му накрая се досетили, че техният господар е обезумял, се затичали след него и го отвели вкъщи, като му казали:

- Погледни се какъв си!

Когато влязъл вкъщи, жена му и всички домашни роби и робини започнали да плачат, като мислели, че е полудял, а останалите го отбягвали и не говорили с него. А самият той все още недоумявал и се чудел защо едни плачат, а други дори се гнусят от него. После очите му се отворили и той видял в огледалото колко е изцапан, че цялото му лице е черно като на етиопец, и разбрал, че бесовете са се подиграли с него. Тогава страшно се разгневил на светите девойки, като мислел, че те с вълшебствата си са направили всичко това и се замислил как да им отмъсти. Като се изкъпал и преоблякъл, седнал на съдийското място, където целият народ го виждал. След това заповядал да подготвят инструментите за мъчения и отново да доведат светите девойки.

Когато довели девойките, хегемонът заповядал да ги съблекат, за да се видят телата им. Но щом започнали да свалят дрехите от тях, не могли да направят нищо, защото по Божие произволение дрехите на светиците залепнали към телата им, като кожа, всички се удивлявали от това чудо. Слугите, макар че дълго време се опитвали да свалят дрехите на девойките, не успели.

А хегемонът седнал на съдилището, внезапно задрямал и изведнъж заспал такъв дълбок сън, че въобще не могли да го събудят: бутали го, викали силно край него, но той спял като мъртъв. Тогава го вдигнали както спи и го отнесли у дома му. Щом го внесли в къщата, той се събудил.

Като научил за всичко, което се случило с хегемона Дуклий, царят много се разгневил и заповядал да предадат за изтезание светите девойки на съдията Сисиний. Този съдия започнал разпита си от най-малката сестра, Ирина. Той я запитал:

- Ти подчиняваш ли се на царската заповед?

Светицата отвърнала:

- Не, не се подчинявам, защото аз съм християнка, рабиня на Всемогъщия Бог.

Тогава съдията заповядал да я отведат в тъмницата. После, като заповядал да доведат пред съда Агапия и Хиония, казал им:

- Вие сте прилъгали по-малката си сестра и сте я научили да презира божествените закони; затова аз реших засега да отложа нейните мъки, та тя, като види вашите мъчения, да се уплаши и да ни послуша. Ако пък вие желаете да се избавите от мъките, принесете жертва на боговете, както им принасяме и ние, покорни на царската заповед.

Света Агапия отвърнала на съдията:

- Нашата вяра е непоколебима.

Тогава съдията казал на Хиония:

- А ти какво ще кажеш?

Хиония отвърнала:

- Нашата вяра ще остане неизменна.

Тогава съдията запитал:

- Имате ли у себе си някакви християнски книги?

Светите деви отвърнали:

- Има книги, но те са скрити в умовете ни, откъдето Христовите врагове не могат да ги вземат.

Съдията запитал:

- Кой ви е научил доброволно да се подлагате на такива мъчения?

Светите деви отвърнали:

- Тези мъки са временни и носят голяма полза, защото чрез тях може да се достигне вечната слава.

Съдията строго рекъл:

- Изпълнете царската заповед и принесете жертви на боговете.

Но светите деви казали:

- Ние принасяме жертва на Бога, като Го хвалим, а на дявола никога няма да принесем жертва. Не мисли да ни отвърнеш от Бога, нашия Господ Иисус Христос, а изпълни това, което ти е

заповядано от твоя земен цар, както и ние изпълняваме повелите на нашия Небесен Цар.

Тогава, разгневен, съдията Сисиний дал такава заповед за светиците:

- Заповядвам Агапия и Хиония, които не се съгласиха и след увещанията на съда да изпълнят царската заповед, да се изгорят живи.

Като чули тази заповед, светите девиси се изпълнили с радост и възкликнали:

- Благодарим Ти, Господи Иисусе Христе, че ни удостои да станем изповедници на Твоето Пресвято Име. В Твоите ръце, Владико, приеми душите ни!

Хвърлени в огъня, светите девойки с молитва предали душите си в ръцете на своя Господ. Силните пламъци не повредили не само телата на светите девиси, но дори и не се докоснали до дрехите им, тъй че по тях не останала никаква следа от огън. Това станало за знамение на езичниците, че светите деви не са умрели от огъня, но с молитвите си са изпросили от Бога блажена кончина за себе си. Слугите на Анастасия Узорешителница взели през нощта техните свети тела, неповредени от огъня, и ги донесли на господарката си. Света Анастасия ги помазала с аромати и с чест ги положила в нов гроб, радвайки се в духа си и молейки Господа да удостои и нея да стане участница в блаженството на тези свети девиси.

На другия ден съдията Синисий отново седнал на съдилището и заповядал да доведат Ирина. Когато я довели, казал ѝ:

- Принеси жертва на боговете, за да не загинеш в огъня така, както загинаха сестрите ти.

Но светицата мъжествено отвърнала:

- Няма да принеса жертва, защото много искам да стана съучастница в блаженството на сестрите си, да не бъда далече от тях, когато застанат пред Божието Лице.

- Вслушай се в нашите увещания - казал съдията, - в противен случай ще бъдеш подложена на още по-жестоки мъки от твоите сестри.

- Аз съм готова за всякакви мъчения - отвърнала светицата, - защото искам да умра за истината и чрез смъртта да получа вечен живот; аз желая, като премина през огън, да достигна утехата.

Тогава съдията ѝ казал:

- Ще заповядам да те отведат гола в блудилището и там да се гаврят с тебе, додето умреш.

Светицата отвърнала:

- Тялото ми ще страда от блудника както от хапещо куче, или от вълк, или от мечка, или от жилото на змия. И за мене ще е много по-добре да страда моето осквернено тяло, отколкото да оскверня душата си с идолопоклонство, защото грехът, извършен по неволя, когато душата не иска това, не се смята за вина пред Бога. Нима са се осквернили светците, пострадали по-рано за изповядването на името на Иисуса Христа, на които мъчителите насила са наливали идоложертвена кръв в устата?

- Нима не са се осквернили вкусилите от нашите жертви? - запитал съдията.

- Не само че не са се осквернили - отвърнала светицата, - но и били увенчани от Бога за това, тъй като на тях, които били със завързани ръце, насила им отваряли устата и пак насила

им наливали идоложертвенната кръв. Грехът, извършен доброволно, заслужава наказание, а извършеният против волята, не се вменява. Така и на мен, която съм отдала тялото си на моя Христос, ако ми сторите нещо насила, надявам се, че няма да бъде посрамена пред моя безсмъртен Жених, но ще получа от Него награда, тъй като заради Него изтърпявам насилието от вас. Аз няма да обърна внимание на това, което поискате да сторите с моето тяло: дали ще го предадете на осквернение, или на рани, или на огън, аз съм готова всичко да изтърпя заради името на Господа моя Бог. Но моя Бог има власт и сила и няма да допусне вие да сторите с мен това, което сте замислили.

Тогава съдията заповядал на войниците да отведат младата девица в блудилището и заповядал там тя да бъде предадена на поругаване, докато умре. Но по пътя, докато водели светицата, ги догонили други два воина, твърде величествени на вид и светли по лице, и казали на войниците, които водели светицата:

- Съдията ни изпрати да ви кажем да отведете тази девица там, където ви посочим ние.

Отвели ги извън града и ги изкачили на един твърде висок хълм, като казали на войниците:

- Вървете, кажете на съдията Сисиний, че сте поставили девицата на хълма, както ви е било заповядано.

Воините се отправили към съдията, а двамата светли мъже станали невидими, защото това били Божии ангели.

А светата девойка Ирина стояла на хълма, като хвалела и благодарела на Христа Бога, Който я избавил от ръцете на блудниците.

Когато доложили на съдията какво се е случило, той много

се разгневил, че заповедта му не е изпълнена, качил се на коня и препуснал към този хълм.

Като наближил, съдията видял светата девойка да стои на хълма, но не можел да се изкачи на хълма, защото му се струвало, че сякаш е ограден с висока стена, която е невъзможно да се прескочи. Той обикалял хълма в кръг, пламнал от силен гняв, задето не може да се приближи до светата девойка, и така яздил от сутринта до вечерта, без да постигне нищо. Някои от войниците, които били с него, като опънали лъкове, стреляли в светицата и я ранили. А тя се обърнала към съдията и възкликнала:

- Присмивам ти се, жалки властнико, че ти като че ли срещу някой силен мъж си излязъл срещу мен, слабата жена, с оръжие. Но ето, аз чиста и неосквернена от вас заминавам при моя Господ Иисус Христос, Който сега ще ме присъедини към сестрите ми.

Като казала това и въздала благодарност към Бога, светицата легнала на земята и предала душата си на Господа. Това се случило един ден пред празника на Светата Пасха.

Когато настъпила нощта, Анастасия изпратила слугите си да вземат честното тяло на светата мъченица Ирина от хълма и, като го помазала с аромати, го положила при телата на сестрите ѝ.

Така завършили страдалческия си подвиг светите мъченици три сестри девици - Агапия, Хиония и Ирина, и застанали в слава пред престола на Пресвета Троица, Отец и Син, и Дух Свети, Един Бог, на Него слава во веки. Амин.

Кондак мучениц Агапии, Ирины и Хионии

глас 4

Крепко душу, Ирино, ополчила еси верою,/ яве лукаваго посрамивши,/ и ко Христу привела еси тьмы людей множества, блаженная,/ и, порфиру от кровей носящи,/ со Ангелы ныне веселишися.

Страданието на света мъченица Ирина († 258 г.)

Света Ирина пострадаła по време на празника Възкресение в Гърция. Заедно с мнозина други християни преживявала в една пещера и те всички прекарвали времето в постоянни молитви. Нечестивите служители на идолите доложили за тях на управителя и Ирина по негова заповед била заловена, окована във вериги и хвърлена в тъмницата. След това, когато застанала пред управителя, на разпита смело изповядала Христа като истински Бог, Творец и Спасител на всичко съществуващо, Изкупител на хората и разрушител на идолите. Заради това я пребили и отново затворили в тъмницата.

След това управителят се заел с преглед на съдебните дела, постъпили от жителите на града, а после, като се освободил от тях, заповядал отново да изведат света Ирина от тъмницата. Когато я довели при него, започнал да я принуждава да се отрече от Христа, но тя не пожелала и да чуе за това. Тогава, по заповед на мъчителя, я предали на жестоки мъки: отрязали езика ѝ, избии зъбите ѝ, и накрая отсекли с меч главата ѝ.

ЧЕТИ-МИНУТИ

{{_LINK1_}}

